

Handläggare
Anna Mróz
Telefon: 08-508 28 182

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
2014-05-20 p. 23

Tillsynsrapport Hamn och sjöfart 2013

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Förvaltningens förslag till beslut

- 1 Godkänna rapporten ”Hamn & sjöfart – Tillsynsrapport 2013”.
- 2 Överlämna rapporten till styrelsen för Stockholms Hamnar, Trafikverket och Exploateringsnamnden.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningens tillsyn inom branschen riktar sig i första hand mot de tillståndspliktiga hamndelarna, men i mån av tid och i det fall behov föreligger bedrivs tillsyn även gentemot rederier och hamnar/kajer som inte är tillståndspliktiga.

Branschens huvudsakliga miljö- och hälsopåverkan består av buller som kan alstras av t.ex. fartyg som använder sig av hjälpmotorer vid kaj, lastning och lossning, arbetsmaskiner samt transporter inom hamnområdet. Sjöfarten ger även upphov till utsläpp till luft av främst svaveldioxid som bl.a. bidrar till försurning av mark och vatten.

Sjöfartens bidrag av svaveldioxid antas dock ha minskat sedan den 1 januari 2010 då ett nytt EU-direktiv trädde i kraft som innebär att fartyg som ligger vid kaj mer än två timmar inte får använda bränsle som innehåller högre svavelhalt än 0,1 viktprocent. Även ändringen i lagen (1994:1776) om skatt på energi, som genomfördes den 1 november 2011, kan utgöra ett incitament för rederierna att installera anordningar för landel ombord på fartygen och därmed på sikt bidra till att luftemissioner från fartyg i hamnarna minskar ytterligare.

Miljöförvaltningens tillsyn inom branschen inriktar sig främst på att förbättra verksamhetsutövarnas egenkontroll och säkerställa att verksamhetsutövarna bedriver ett kontinuerligt arbete med att minska sin miljöpåverkan.

Förvaltningens tillsynsarbete gentemot Stockholms Hamn har under 2013 visat att bolaget har en fortsatt god egenkontroll vad gäller den tillståndspliktiga hamnverksamheten samt att de arbetar kontinuerligt med att minska sin miljöpåverkan. Ett exempel på en miljöförbättrande åtgärd som Hamnen vidtagit under året är installationen av en solcellsanläggning på taket till Magasin 6 i Frihamnen. Solcellsanläggningen är Sveriges största på en enskild byggnad och har en beräknad elproduktion på cirka 180 000 kWh per år vilket täcker cirka 15 procent av byggnadens genomsnittliga totala årliga elbehov.

När det gäller Hamnens miljöarbete i Norra Hammarbyhamnen så har förvaltningen dock konstaterat ett förbättringsbehov av Hamnens arbete med att förebygga risken för olägenheter för närboendes hälsa till följd av utsläpp av förbränningsrök från fritidsfartyg som ligger vid kajplatser i omedelbar närhet av bostäder. Nämnden har därför förelagt Hamnen att vidta försiktighetsmått i samband med sin tilldelning av kajplatser inom hamndelen. Eftersom Hamnen överklagat nämndens beslut kommer frågan om Hamnens behov av ytterligare försiktighetsmått avgöras av en överprövningsinstans. För närvarande är beslutet överklagat till mark- och miljödomstolen efter att länsstyrelsen i huvudsak avslagit Hamnens överklagande vad gäller de försiktighetsmått som meddelats av nämnden.

Exploateringskontorets hamnverksamhet vid Kolkajen i Hjorthagen, som är en tillfällig hamn som tagits i bruk under 2009 för transport av massor m.m. i samband med byggnationen av Norra Djurgårdsstaden, har fortfarande varit av mycket begränsad omfattning. Miljöförvaltningen kan därför inte uttala sig om kontorets egenkontroll.

Den tillfälliga hamn som Trafikverket planerar att anlägga vid Sättra varv under Förbifartens byggtid är ännu inte i drift då tillståndsprövningen av hamnverksamheten ännu inte är klar. Trafikverkets åtagande om skyddsåtgärder i sin tillståndsansökan samt de återkommande mötena som Trafikverket har med berörda kommuner gällande kontrollprogrammet för bl.a. hamnverksamheten visar dock på en stor vilja att skapa förutsättningar för en god egenkontroll av den kommande hamnverksamheten.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Rapporten: ”Hamn & sjöfart – Tillsynsrapport 2013”.